

Bulletin 23/92

ČESKOSLOVENSKÉ AKADEMIE VĚD

Závěrečné plenární zasedání Komory volených zástupců pracovišť ČSAV

Dne 3. prosince 1992 se v kině Oko v Praze 7 konalo plenární zasedání Komory volených zástupců pracovišť ČSAV. I když šlo o závěrečné zasedání orgánu, který v souvislosti s ukončením činnosti Československé akademie věd k 31. prosinci 1992 zanikne, byl program jeho jednání velmi bohatý a obsahově závažný.

Po zvolení návrhové a mandátové komise vyslechli volení zástupci nejprve stručnou zprávu RNDr. T. Herbena, CSc. o činnosti předsednictva Komory volených zástupců pracovišť ČSAV od posledního plenárního zasedání Komory. Poté podal předseda Výboru prezidia pro řízení pracovišť ČSAV RNDr. J. Velemínský, DrSc. podrobnou zprávu o činnosti Výboru za stejné období. Připomnul zejména aktivní účast Výboru na přípravě zákonů, týkajících se transformace Akademie věd i celkového nového uspořádání a státní podpory vědecké činnosti v České republice, řadu opatření ke změnám struktury a profilu jednotlivých akademických pracovišť, aktivitu v oblasti mezinárodní vědecké spolupráce i první kroky k včasnému ustavení Akademie věd České republiky ve smyslu zákona ČNR č. 283/1992 Sb. Bližší vysvětlení podal rovněž k otázce tzv. významných projektů, která vyvolala kritickou odezvu na některých pracovištích Akademie.

S velmi závažnou informaci o čerpání rozpočtu ČSAV za rok 1992 a o přípravě rozpočtu Akademie věd České republiky na rok 1993 vystoupil vědecký sekretář ČSAV ing. P. Vlasák. Rozebral zejména poslední návrh vlády ČR ze dne 27. listopadu 1992 na další pronikavé snížení investičních i neinvestičních výdajů Akademie v roce 1993, které by – nebude-li situace vhodně a energicky rešena – mohlo vést až k ochromení činnosti Akademie a k vážnému ohrožení české vědy jako celku.

Poté podal doc. MUDr. J. Syka, DrSc. informaci o některých širších otázkách vědní politiky v České republice, o prvních pracovních krocích nově jmenované Rady vlády ČR pro vědeckou činnost a vývoj technologií a o přípravě zřízení celostátní Grantové agentury, která by měla zahájit činnost v roce 1993.

Obsáhlou diskusi vyvolal další bod programu – zpráva ing. L. Novotného, CSc. o výsledcích posouzení návrhu zásad stanov Akademie věd ČR na pracovištích ČSAV a o další přípravě stanov. Diskuse výstila jak v konkrétní závěry k dalšímu postupu přípravy stanov, tak i v doporučení ke způsobu řešení některých zásadních věcných problémů obsahu stanov.

V poslední části svého zasedání vyslechla Komora stručné informace ing. K. Setínka, CSc. o Grantové agentuře Akademie a RNDr. V. Fučíka, CSc. o situaci a problematice vědecké výchovy na pracovištích ČSAV.

Na závěr jednání přijalo plenární zasedání Komory volených zástupců pracovišť ČSAV usnesení, jehož plné znění uveřejňujeme níže.

Usnesení plenárního zasedání Komory volených zástupců pracovišť ČSAV konzaného v Praze dne 3. prosince 1992

Plenární zasedání Komory volených zástupců a zároveň její zasedání poslední, konané 3. prosince 1992 v Praze, se zabývalo činností ČSAV od dubna 1992 a situací spojenou s ukončením činnosti ČSAV a vznikem Akademie věd ČR od 31.12.1992. Na svém zasedání Komora volených zástupců přijala toto usnesení:

1. KVZ bere na vědomí zprávu o činnosti předsednictva Komory volených zástupců pracovišť ČSAV. KVZ schvaluje činnost tohoto předsednictva od plenárního zasedání KVZ konaného 2. dubna 1992 a konstatuje, že usnesení tohoto plenárního zasedání bylo splněno.

2. KVZ bere na vědomí zprávu o činnosti VPŘP za období od 2. dubna 1992.

3. KVZ bere na vědomí informaci o práci Rady vlády ČR pro vědeckou činnost a vývoj technologií.

4. KVZ bere na vědomí informaci o čerpání rozpočtu ČSAV v roce 1992 a o metodice rozdělení rozpočtu na rok 1993 a informaci o návrzích rozpočtu AV ČR na rok 1993. Pokud si rozpočet AV ČR vynutí redukci finančních prostředků na různé činnosti ústavů, KVZ doporučuje VPŘP redukci provádět diferencovaně, nikoliv plošně, s podstatným přihlédnutím k hodnocení kvality ústavů a k potřebám vědní politiky.

5. KVZ bere rovněž na vědomí zprávu o činnosti Grantové agentury.

6. Plenární zasedání KVZ bere na vědomí informaci Komise pro

tvorbu stanov AV ČR o přípravě návrhu stanov AV ČR a o výsledcích diskuse na pracovištích ČSAV k tomuto návrhu. KVZ doporučuje, aby Komise pokračovala ve své činnosti i po skončení existence KVZ. KVZ povídá předsednictvo KVZ, aby vyzvalo k odstoupení neaktivní členy Komise a doplnilo ji o členy nové. Doporučuje dále, aby Komise do konce ledna 1993 zpracovala a pracovištěm Akademie předložila na vědomí definitivní návrh stanov AV ČR, zahrnující dvě konsistentní varianty s variabilním řešením některých otázek.

KVZ doporučuje:

- 1) přímé zastoupení všech pracovišť ve Sněmu,
- 2) počet sekcí větší než tři,
- 3) počet členů předsednictva výrazně menší než 50 % členů Rady. KVZ povídá předsednictvo, aby na základě návrhů z pracovišť připravilo variantní návrh sekcí do 1. zasedání Sněmu.

7. KVZ bere na vědomí informaci o situaci a problematice vědecké výchovy na pracovištích ČSAV. Doporučuje, aby bylo dbáno na vysokou kvalitu aspirantského studia uskutečňovaného v ústavech ČSAV.

8. KVZ na svém posledním zasedání vyslovila uznání všem zúčastněným pracovníkům za jejich práci po celé zmíněné období a plně podpořila transformaci pracovišť ČSAV na moderní demokraticky řízené sdružení výzkumných ústavů AV ČR s jasnou vědeckou koncepcí, finančním zajištěním a s úzkou spoluprací s vysokými školami v České republice a s vědeckými institucemi v zahraničí.

Ze zápisu 49. zasedání Výboru prezidia pro řízení pracovišť ČSAV konaného dne 24. listopadu 1992

Zasedání zahájil a řídil J. Velemínský, předseda Výboru prezidia pro řízení pracovišť ČSAV.

II. Návrh složení a činnosti komisi oddělení věd pro posuzování návrhů významných projektů

Písemný podklad obsahující zásady posuzování významných projektů a složení komisi pro jejich posuzování odůvodnil místopředsedové ČSAV. Mj. bylo konstatováno, že složení této komisi vychází z dohodnutých zásad na jednání předsednictva KVZP dne 3. listopadu t. r. V diskusi byla vyjasněna otázka, týkající se návrhu na předsedu komise v oddělení věd III., a byly doporučeny dílčí úpravy návrhu dopisu posuzovateli. Dále bylo dohodnuto, že dopisy hodnotitelům budou odeslat příslušným místopředsedové ČSAV pověřený řízením oddělení věd. Členové Výboru byli seznámeni se stanoviskem ředitele a vědecké rady Fyzikálního ústavu ČSAV k posuzování významných projektů.

Výbor prezidia

1. schvaluje:

a) komise pro posuzování návrhů významných projektů ve složení:

I. oddělení věd

předseda: Ing. Karel Jungwirth, DrSc., pověřený řízením 1. OV, OR-1, (ÚFP)

členové: RNDr. Jaroslav Dittrich, CSc., OR-1, (ÚJF)

RNDr. Petr Harmanec, DrSc., PKVZ, OR-3, (ASÚ)

Ing. Jiří Náprstek, CSc., PKVZ, OR-2, (ÚTAM)

doc. Ing. Jiří Niederle, DrSc., VPŘP, OR-1, (FZÚ)

akademik Ladislav Püst, VPŘP, OR-2, (ÚT)

RNDr. Daniela Rezáčová, CSc., OR-3, (ÚFA)

Ing. Pavel Vlasák, CSc., VPŘP, OR-2, (ÚH)

II. oddělení věd

předseda: RNDr. M. Straškraba, DrSc., místopředseda ČSAV, OR-6, (SLBP)

členové: RNDr. Jiří Komárek, DrSc., OR-6 (BÚ)

prof. Ing. Pavel Kratochvíl, DrSc., PKVZ, OR-4, (ÚMCH)

RNDr. Jaroslav Kypr, CSc., PKVZ, OR-5, (BFÚ)

doc. Ing. Vladimír Mareček, DrSc., OR-4, (UFCHEJH)

doc. RNDr. Jan Nečásek, CSc., OR-5, (UMBRA)

RNDr. Jiří Velemínský, DrSc., VPŘP, OR-5, (ÚEB)

MUDr. Vladimír Viklický, DrSc., OR-7, (UMG)

III. oddělení věd

předseda: PhDr. Antonín Kostlán, CSc., místopředseda ČSAV, OR-9, (VPŘP)

členové: PhDr. Dagmar Čapková, DrSc., OR-8, (PÚJAK)

Ing. Ivan Chvatík, PKVZ, OR-8, (FLÚ)

JUDr. Michal Illner, PKVZ, OR-8, (SOU)

PhDr. Evžen Neustupný, CSc., VPŘP, OR-9, (ARÚ)

PhDr. Pavel Spunar, CSc., OR-9, (ÚKS)

doc. Ing. Jaromír Vepřek, CSc., VPŘP, OR-8

b) zásady hodnocení významných projektů hodnotiteli, formulované v příloze 3 projednaného materiálu,

2. ukládá:

a) předsedum komisi:

aa/ svolat první schůzky komisi do 30. 11. t.r. za účelem:

- posoudit předložené návrhy a do 4. 12. t.r. předat GA ty, jež splňují všechna požadovaná hlediska, a pro které mají být vyžádány hodnotitelské posudky,

- upřesnit postup hodnocení návrhů projektů po získání posudků hodnotitelů

ab/ předložit do 9. 2. 1993 VPŘP návrhy pořadí projektů, které včetně ekonomického posouzení doporučují k přijetí.

b) předsednictvu GA ČSAV zajistit návrh nejméně tří hodnotitelů pro každý projekt a následné rozeslání návrhů projektů k posouzení do 11. 12. t.r. s tím, aby posudky byly zaslány do 25. 1. 1993.

III. Průběžná informace o plnění úkolů směřujících ke zřízení Akademie věd České republiky

J. Velemínský informoval o zajištění úkolů z přijatého harmonogramu prací ke zřízení AV ČR na 42. zasedání Výboru prezidia dne 2. 6. 1992. Mj. uvedl, že v rámci přípravy návrhu Stanov AV ČR bylo ukončeno přípominkové řízení na pracovištích ČSAV a nyní dochází k jejich projednání v příslušné komisi (z pracovišť došlo cca 700 přípominek, některé z nich však nerespektují ustanovení zákona). V souvislosti s přípravou ustanovení Akademického sněmu byla pracoviště ČSAV požádána o provedení volby zástupců do tohoto orgánu a současně byla vláda ČR a Rada vysokých škol požádána o delegaci zástupců ve smyslu § 20 zákona č. 283/1992 Sb. o AV ČR s termínem ohlášení do 18. prosince 1992. Pokud jde o termín svolání Akademického sněmu, byl stanoven na 24. a 25. února 1992 ve Slovenském domě. Rovněž další úkoly, týkající se programu Sněmu, přípravy volby Akademické rady a vědecké rady, přípravy rozpočtu, otázek jmenování resp. potvrzení ředitelů pracovišť ČSAV jsou v jednání a budou předmětem samostatných bodů programu dalších zasedání Výboru prezidia v prosinci 1992 a lednu 1993. Účastníci jednání byli dále informováni o plnění přijatých opatření k ukončení činnosti ČSAV a seznámeni s textem uzavřené dohody mezi ČSAV a SAV o vypořádání práv a závazků nepokrytých zákonem FS, kterým se zruší ČSAV a upravuje vypořádání majetkových a jiných práv.

Výbor prezidia bere přednesenou informaci na vědomí.

IV. Návrh na zřízení poboček Psychologického ústavu ČSAV v Praze

Návrh uvedl A. Kostlán s tím, že je předkládán ve smyslu závěru ze 47. zasedání Výboru prezidia ze dne 13. 10. 1992 a na základě návrhu doc. PhDr. J. Vie-

wegha, CSc., pověřeného vedením PSÚ ČSAV v Brně. Návrh na zřízení poboček a jejich koncepcie byla odsouhlasena vědeckou radou pracoviště. V diskusi bylo dohodnuto, že příslušná delimitační opatření vyplývající z tohoto návrhu pro hospodaření budou provedena od 1. 1. 1993.

Výbor prezidia

1. bere na vědomí předloženou důvodovou zprávu,
2. zřízuje podle §§ 22 a 35 odst. 2 prozatímních stanov Akademie s účinností od 1. prosince 1992

a) pobočku Psychologického ústavu ČSAV pro základní výzkum v humánní psychologii se sídlem v Praze 1, Husova ul. 4,

b) pobočku Psychologického ústavu ČSAV orientovanou na výzkum odolnosti člověka se sídlem v Praze 9 – Prosek, Lovosická č. 35,

3. ukládá L. Kopřivovi (legislativně-právnímu odboru ÚP ČSAV) učinit příslušné úkony spojené se zřízením poboček uvedených v bodu 2 tohoto usnesení.

V. Zpráva o výsledku mimořádné prověrky v Geografickém ústavu ČSAV provedené kontrolním odborem ÚP ČSAV

Úvodní výklad k písemnému materiálu, obsahujícímu zápis o projednání výsledku mimořádné prověrky nakládání s rozpočtovými prostředky při řešení externích výzkumných úkolů (ATLAS, PHARE, Nové Mlyny) v Geografickém ústavu ČSAV a návrh opatření k odstranění těchto nedostatků, podali K. Jungwirth a J. Lenz. Existenci zjištěných vážných nedostatků v hospodaření GGÚ ČSAV v minulém období nezpočtybnil ve svých vystoupeních ani H. Kříž, pověřený vedením GGÚ ČSAV, ani předseda vědecké rady GGÚ O. Štekl. V diskusi bylo upozorněno, že hloubka dlouhodobé krize ústavu má širší souvislosti a nevyřešili se uvnitř ústavu, bude třeba přijmout radikálnější závěry. K. Jungwirth v této souvislosti upozornil, že tyto otázky jsou předmětem řešení komise pro komplexní posouzení činnosti GGÚ, která by měla ukončit svou činnost a předložit příslušné návrhy opatření ještě v letošním roce. Členové Výboru prezidia pak hlasováním jednomyslně vyslovili souhlas s návrhem opatření k odstranění nedostatků v hospodaření ústavu. V této souvislosti budou výsledky mimořádné prověrky, která probíhala v součinnosti s revizí ministerstva státní kontroly ČR, předány na vědomí Městské prokuratury v Brně a zmíněnému ministerstvu.

Výbor prezidia

1. bere na vědomí předloženou informaci o výsledku mimořádné prověrky nakládání s rozpočtovými prostředky při řešení externích úkolů a zápis o projednání výsledku této prověrky,
2. souhlasí s návrhem opatření k odstranění nedostatků, vyplývajících z mimořádné prověrky nakládání s rozpočtovými prostředky.

VII. Návrh plánu financování staveb v roce 1993

Na základě písemného podkladu P. Vlasák odůvodnil navržené pořadí požadavků ústavů na investiční výstavbu v roce 1993 podle doporučení komise pro posuzování stavebních akcí a dislokací. Mj. bylo uvedeno, že komise po provedení požadavků pracovišť z hlediska důležitosti a s přihlédnutím na rozestavěnost staveb navrhla jejich rozdělení do 3 skupin (I. skupina – stavby rozestavěné, jejichž dokončení je žádoucí z technických a dislokačních důvodů; II. skupina – stavby, u nichž zahájení realizace je nezbytné z technických či provozních důvodů v roce 1993; III. skupina – stavby, o jejichž zařazení do plánu roku 1993 se bude rozhodovat dodatečně). K tomuto návrhu komise nebyly připomínky.

Výbor prezidia

1. bere na vědomí předloženou zprávu,
2. souhlasí s rozdělením evidovaných požadavků pracovišť na investiční výstavbu v roce 1993 do tří skupin staveb z hlediska důležitosti ve smyslu přílohy č. 3 až 5 projednaného materiálu,
3. schvaluje zařazení I. a II. skupiny staveb v navržené finanční hodnotě do plánu investiční výstavby AV ČR pro rok 1993,
4. schvaluje uvolnění potřebných finančních prostředků pro přípravu a realizaci staveb I. a II. skupiny v roce 1993,
5. pověřuje P. Vlasáka po projednání s místopředsedy ČSAV pověřeným řízením oddělení věd dopracovat plán investiční výstavby v roce 1993 v závislosti na rozpočtových prostředcích přidělených Akademii pro rok 1993,
6. zmocňuje P. Vlasáka k přesunům investičních prostředků v nezbytných případech vyplývajících z časových a technických aspektů realizace výstavby a v závislosti na provedených výběrových řízeních, dle zadávacího rádu staveb.

VIII. Návrh metodiky rozdělení rozpočtových prostředků Akademie na rok 1993

Úvodní slovo k písemnému materiálu přednesl P. Vlasák s tím, že ve smyslu závěrů z minulého jednání Výboru prezidia obsahuje znění zásad a pravidel pro rozdělování neinvestičních prostředků na rok 1993 včetně ověřovacích propočtů. Tento návrh byl připraven v zřízeném pracovní skupině. Současně byli účastníci jednání seznámeni s výsledky jednání o objemu rozpočtu AV ČR na příští rok s ministerstvem financí ČR. V diskusi byly zodpovězeny dotazy a vyjasněny některé otázky dalšího postupu při přípravě rozpočtu.

Výbor prezidia

1. souhlasí se zásadami a návrhem metodiky pro rozdělení rozpočtových prostředků Akademie na rok 1993,
2. ukládá P. Vlasáka informovat o zásadách a metodice KVZP.

XI. Informace o zřízení technologického inovačního centra při Ústavu teoretických základů chemické techniky ČSAV

Písemný podklad uvedl M. Straškraba. V diskusi bylo upozorněno na to, že je podnikatelskou – hospodařskou činnost a je proto třeba posoudit, zda vytvoření technologického inovačního centra tohoto charakteru u rozpočtové organizace je v souladu s příslušnými právními předpisy. S tímto zřetelem bylo dohodnuto zřízení tohoto centra opětne projednat.

Výbor prezidia

1. nesouhlasí se zřízením technologického inovačního centra při Ústavu teoretických základů chemické techniky ČSAV dokud nebudou vyjasněny právní otázky realizace této činnosti v rámci Akademie.
2. ukládá M. Straškrabovi projednat tuto záležitost s ředitelem ÚTZCHT ČSAV.

XII. Různé

2. Návrh na převedení oddělení neutronové aktivační analýzy z Ústavu jaderného výzkumu v Řeži do Ústavu nukleární biologie a radiochemie ČSAV

Písemný materiál uvedl M. Straškraba a A. Babický s tím, že je předkládán na základě návrhu vedení ÚNBR a souhlasného stanoviska vědecké rady tohoto ústavu. V obšírné rozpravě byly vzneseny zásadní připomínky vůči návrhu, zejména z hlediska aplikačního charakteru výzkumu, jeho využití pracovišti Akademie a finančního zajištění v budoucím období.

Výbor prezidia

- a) bere na vědomí předložený návrh.
- b) konstatuje, že není dostatečný zájem ústavu ČSAV o práci této laboratoře, který by zdůvodňoval vyčlenění prostředků na její činnost v rámci základního výzkumu v ČSAV. Realizace tohoto převodu by proto byla možná pouze v případě, že budou Akademii věd převedeny příslušné finanční prostředky k zajištění tohoto výzkumu.
- c) ukládá M. Straškrabovi v případě zjištění nových skutečností informovat Výbor prezidia.

3. Stanovisko ČSAV k návrhu usnesení vlády ČR o státním rozpočtu ČR na rok 1993

Ná základě informace P. Vlasáka byl vysloven souhlas s uvedeným stanoviskem ČSAV. Akademie nepovažuje za vhodné převedení organizací vědeckovýzkumné základny zabývající se základním výzkumem z rozpočtového do přispěvkové sféry. Bylo konstatováno, že převod by měl za následek komercionalizaci této organizači, jež by nepochybně způsobila odklon od jejich hlavního poslání.

INFORMACE

Středoevropská univerzita, pobočka v Budapešti, pořádá jednoleté postgraduální studium v těchto oborech:

		termín přihlášky
History	Historie	15. ledna 93
Medieval Studies	Středověká historie	15. března 93
Political Sciences	Politologie	15. ledna 93

Všechny programy jsou určeny absolventům oborově příbuzných fakult.

Výuka je vedena v anglickém jazyce, přednášející jsou významní profesori z celého světa.

Požadovaný věkový limit uchazečů je zhruba 23–40 let.

Celé studium, ubytování, cesta a strava jsou v případě všech zmíněných programů financovány Sorosovou nadací. Navíc student pobírá stipendium okolo 150 US\$ měsíčně.

Vybraným úspěšným absolventům budou rovněž poskytnuta stipendia na univerzity v Západní Evropě a USA.

Bližší informace a dotazy na tel. čísle 27 43 44.

Konkurs

Ředitel Orientálního ústavu ČSAV vypisuje konkurs na místo odborného pracovníka pro obor literatura a kultura zemí severní Afriky. Požadavky: odpovídající vysokoškolské vzdělání, znalost arabštiny a francouzštiny.

Přihlášky doplněné životopisem a přehledem praxe zasílejte do 14 dnů od vypsání konkursu na adresu Orientální ústav ČSAV, Lázeňská 4, 118 37 Praha 1.

LES HOUCHE – LETNÍ ŠKOLA TEORETICKÉ FYZIKY

LX. seminář organizuje NATO Advanced Study Institute od 1. do 28. srpna 1993 na téma KOSMOLOGIE A VELKOROZMĚROVÁ STRUKTURA (program: Standardní kosmologické modely – A. Blanchard, G. Tammann; Temná baryonová hmota – K. Freeman, J. Silk; Velmi raný vesmír – J. Ellis; Mikrovlnné pozadí – R. Bond; Velkorozměrová struktura – G. Efstathiou, V. de Lapparent, E. Bertschinger, A. Szalay; Přímá detekce temné hmoty – B. Sadoulet; Vznik a vývoj galaxii – S. White; Sečítání galaxii – A. Tyson). Řídí R. Schaeffer (Francie), J. Silk (USA), M. Spiro (Francie). Jména dalších přednášejících jsou k dispozici na zahraničním odboru ÚP ČSAV. Účastnický poplatek je 3 800 FF. Je určitá možnost získat příspěvek – bližší informace v tomto směru a formuláře přihlášek lze obdržet přímo od ÉCOLE D'ÉTÉ DE PHYSIQUE THÉORETIQUE – 74310 LES HOUCHE, FRANCE telefon (33) 50 54 40 69, fax (33) 50 55 53 25. Přihlášky se na této adrese přijímají do konce února 1993. Podrobnější informace poskytne paní Oplištilová, zahraniční odbor ÚP ČSAV, tel. 26 66 84.

„Computational Fluid Dynamics“ bude další seminář v Les Houches v roce 1993, na rok 1994 jsou plánovány semináře o „Fields Theory and Statistical Mechanics of Extended Objects“ a „Mesoscopic Systems“.

Pracovníci Ústavu organické chemie a biochemie ČSAV vyhodnocují záZNAM HPCL dělení směsi biologicky aktivních peptidů.

Kurs ekotoxikologie

EERO – European Environmental Research Organisation (Wageningen, Holandsko) pořádá ve dnech 9.–12. 3. 1993 kurs ekotoxikologie, zaměřený na výchovu ve spojení s regulačními opatřeními a na diskusi současných výsledků národního, jakož i mezinárodního ekotoxikologického výzkumu.

Kurs bude věnován témtě hlavním tématům:

- 3 R v ekotoxikologii (relevance, repeatability, reliabilita);
- základní pojety ekotoxikologie;
- úloha environmentální chemie v ekotoxikologii;
- bioavailability;
- kvantitativní vztahy v ekotoxikologii, limity;
- současný rozvoj metod v testování;
- populační dynamika;
- toxicita pesticidů;
- biomonitoring;
- vliv na životní prostředí a hodnocení rizik;
- standardy kvality životního prostředí;
- environmentální politika a výzkum v EC;
- ekotoxikologie v rámci hodnocení environmentálních rizik a označování ekologických výrobků.

Kurs je určen pro absolventy VŠ, předmětem jejichž práce je ekotoxikologie (výzkum, práce ve stát. správě a průmyslu).

Kurs se koná v Centru „Ecomore“ umístěném na ostrově Texel (Holandsko). Poplatek činí 1350,- ECU (včetně materiálů, ubytování a stravy), sponzorem kurzu je komise Evropského společenství DG XI.

Organizace, registrace, informace:

EERO – Training Centre

P.O. Box 182

6700 AD Wageningen

The Netherlands

tel. +31-8370-84924, fax. +31-8370-84941

dr. E. Žižková

Změna adresy a telefonu

Ústřední archiv ČSAV oznamuje, že změnil k 15. prosinci 1992 svoji adresu a telefonní čísla:

Ústřední archiv ČSAV

V Zámcích 56/76

181 00 Praha 8 – Bohnice

badatelna: Husova 4, Praha 1, tel. 235 89 83, l. 535

otevřeno denně 8–12, 13–16 hod.

telefon ředitelky: 854 15 60 (i FAX)

centrála: 854 17 65.

ACADEMIA

nakladatelství Československé akademie věd

NABÍDKA

1. čtvrtletí 1993

• FYZIKA

Ivo Kraus: **Struktura a vlastnosti krystalů**

• GEOLOGIE

Mirko Vaněček a kolektiv: **Mineral Deposits of the World** (Ores, Industrial Minerals and Rocks)

• CHEMIE

Advanced Instrumental Methods of Chemical Analysis Editor Jaroslav Churáček
František Kaštánek, Jindřich Zahradník, Jan Kratochvíl, Jan Čermák: **Chemical Reactors for Gas-Liquid Systems**

• BIOLOGIE – MEDICÍNA

Richard T. T. Forman, Michel Godron: **Krajinná ekologie**
Tomáš Havránek: **Statistika pro biologické a lékařské vědy**

• TECHNIKA

Bohumil Bednář, Jaroslav Králiček, Jaroslav Zachoval a kolektiv: **Resists in Microlithography and Printing**

Vladimír Stejskal, Michael Valášek: **Multibody Systems and Synthesis** (Automated Analysis and Synthesis of Spatial Mechanism)

Josef Záruba: **Water Hammer in Pipe-line Systems**

• HISTORIE

Eirene XXVII. **Studia Graeca et Latina**
Sborník – Editor Jan Janda

• JAZYKOVĚDA

Slovnik jazyka staroslověnského, seš. 45
Lexicon linguae palaeosloveniae

Hlavní redaktorka Zoe Hauptová

Slovnik středověké latiny v českých zemích, seš. 14.

Zpracoval kolektiv autorů z Kabinetu pro studia řecká, římská a latinská ČSAV za vedení Dany Martinkové

Staročeský slovník, seš. 20

Zpracoval autorský kolektiv oddělení pro dějiny českého jazyka Ústavu pro jazyk český ČSAV za vedení Jaroslavy Pečírkové

Velký anglicko-český slovník, díl IV. 2. vydání

K vydání připravili Karel Hais, Břetislav Hodek

Recenze

Zajímá Vás astronomie?

Chcete se seznámit s moderní definicí času, se sférickou astronomií a výpočtem přesných poloh Slunce, Měsice a planet?

Podrobné návody a zajímavá pozorování Vám poskytne právě vycházející

ASTRONOMICKÁ PŘÍRUČKA

Astronomická příručka vychází jako samostatná publikace a je určena nejen široké obci amatérských astronomů a pozorovatelů, ale i všem zájemcům o astronomii. Svým rozsahem si nečini nároky na úplnost jako některé obdobné zahraniční publikace. Snahu autorů bylo se tematicky „trefit do černého“ u většiny našich amatérů, zvláště pak z řad mládeže. Příručku lze chápat i jako závěrečný titul řady Hvězdářských ročenek, který do roku 1991 vydávalo nakladatelství Academia. Napomáhá tomu nejen stejný formát, ale i složení autorského kolektivu. Vzhledem ke svému obsahu může tato příručka v některých směrech vlastně nahradit i ročenku, ovšem s mnohem delší časovou platností. Na rozdíl od ročenky bylo snahu autorů, aby textová i tabulková část byla využázená.

Astronomická příručka seznamuje čtenáře v jednotlivých kapitolách s problematikou definice přesného času i s její současnou verzí, se souřadnicovými systémy na nebeské sféře a jejich vzájemnými transformacemi. Poskytuje podrobný návod na výpočet poloh Slunce, Měsice a všech planet sluneční soustavy pro libovolné datum a místo ve vám požadované přesnosti. Příručka dále seznamuje čtenáře i s nejnovějšími výsledky fyziky komet se zřetelem na komplexní výzkum Halleyovy komety. Dvě kapitoly též uvádějí jednoduché návody na zajímavé vizuální pozorování proměnných hvězd a meteorů, tj. dvou oborů zájmové činnosti, které mají na našich hvězdářských již dlouholetou tradici. Pro náročnější pozorovatele je zaražena kapitola o mezinárodním fotometrickém systému UBV a jeho standardech. Milovníkům oblohy je pak určena kapitola o difúzních mlhovinách doplněná podrobnými mapkami pro snazší vyhledávání. Na závěr je uveden přehled všech dostupných katalogů hvězd, hvězdokup, galaxií a ostatních kosmických objektů, které jsou potřebné nejen při každé profesionální, ale i amatérské práci.

Vydání Astronomické příručky uvítají zajisté astronomové (amatérské i profesionální), pracovníci lidových hvězdáren a dále všechni zájemci o astronomii a astrologii.

Astronomická příručka je aktuální, názorná, srozumitelná a má dlouhodobou použitelnost.

Astronomická příručka

Editor Marek Wolf

200 str. – 34 obr. – orientační cena 70 Kčs

Knihu Vám zašleme na dobírku,
cena včetně poštovného cca 85 Kčs

Vedoucí redaktor: dr. Miroslav Šmidák

Redaktec: dr. Dana Kaštáková, CSc., Národní 3, Praha 1, tel.: 26 62 15

Typo: M. Kouřimský

Sazba: Fortuna, středisko počítačové sazby, Praha

Tisk: Academia Praha

Číslo 23 vychází 18. 12. 1992